

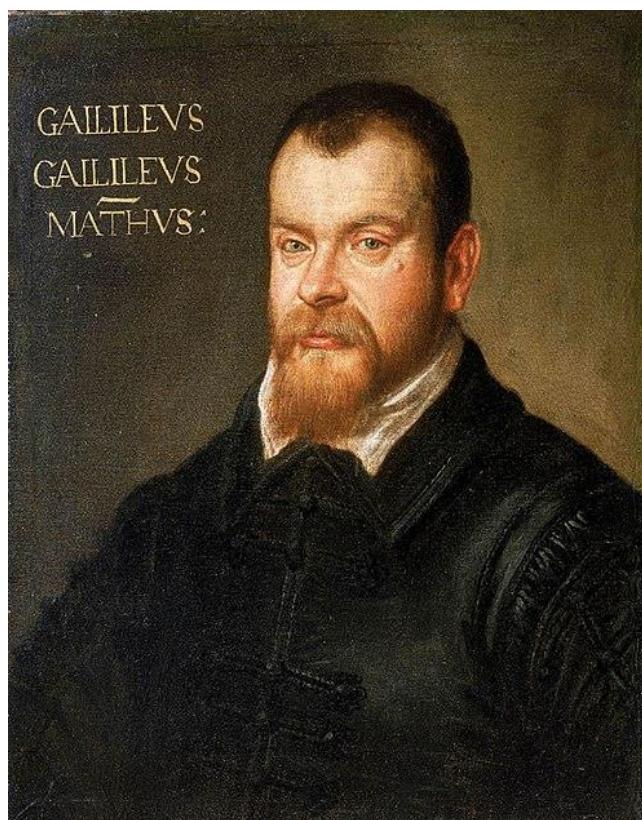
İstanbul Teknik Üniversitesi
Telekomünikasyon Mühendisliği
Bilimsel Araş., Etik ve Seminer
504241340
Can Korkmaz
korkmazc19@itu.edu.tr
Lecturer: Prof.Dr. Tayfun Akgül

Bilimsel araştırma etiği dersinde ele alınan konular arasında beni en çok düşündüren örneklerden biri Galileo Galilei ile Katolik Kilisesi arasında yaşanan çatışma olmuştur. Bu olay, bilimsel bilginin nasıl üretildiği ve bu bilginin hangi koşullarda baskı altına alınabildiğini göstermesi açısından önemlidir. Bu raporda Galileo'nun bilimsel çalışmaları ile Kilise'nin tutumu arasındaki çatışmanın nedenleri ele alınacak ve olay, bilim tarihi ve etik açısından değerlendirilecektir.

Galileo Galilei ve Bilim Anlayışı

Galileo Galilei, 1564 yılında İtalya'da doğmuş ve astronomi, fizik ile matematik alanlarında çalışmalar yapmıştır.

Genellikle modern bilimin öncülerinden biri olarak kabul edilmektedir. Galileo'nun en önemli özelliklerinden biri, bilginin otoriteye değil, deney ve gözleme dayanması gerektiğini savunmasıdır. Bu yaklaşım, yaşadığı döneme göre oldukça farklı ve dikkat çekici bir düşünce bicimidir.

Kilise'nin Bilgi Üzerindeki Etkisi

Orta Çağ döneminde bilimsel bilgi büyük ölçüde Katolik Kilisesi'nin kontrolü altındaydı.

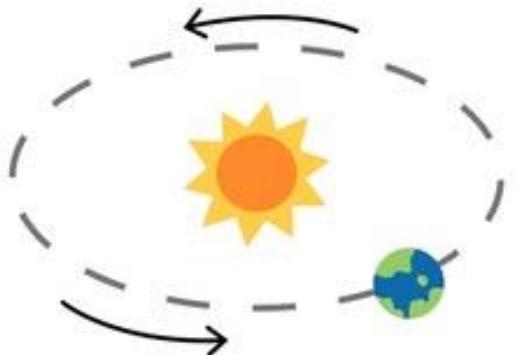

Kilise yalnızca dini konularda değil, evren ve doğa ile ilgili bilgiler konusunda da belirleyici bir konuma sahipti. Aristoteles ve Batlamyus'un Dünya merkezli evren modeli, Kilise öğretisiyle uyumlu olduğu için doğru kabul ediliyordu. Bu nedenle farklı görüşler genellikle tehdit olarak algılanıyordu.

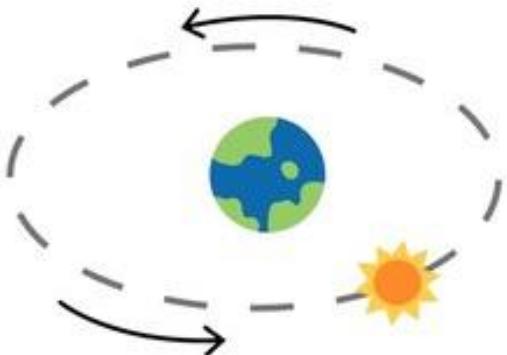
Heliomerkezci Görüş ve Tepkiler

Kopernik'in ortaya attığı Güneş merkezli evren modeli, Kilise'nin benimsediği Dünya merkezli anlayışla çelişmekteydi. Dünya'nın evrenin merkezinde olmaması, insanın evrendeki özel konumunu sorgulatan bir durumdu. Galileo'nun bu görüşü savunması, Kilise ile arasındaki çatışmanın temel nedenlerinden biri olmuştur.

Heliocentric model

Geocentric model

Galileo, teleskopu geliştirerek düzenli gökyüzü gözlemleri yapmıştır. Jüpiter'in etrafında dönen dört uydusu keşfetmesi, Venüs'ün evrelerini gözlemlemesi ve Ay yüzeyinin kusursuz olmadığını göstermesi, Dünya merkezli evren modelinin hatalı olduğunu ortaya koymuştur. Bu gözlemler, Güneş merkezli evren görüşünü destekleyen önemli kanıtlar sunmuştur.

Çatışmanın Artması

Galileo, Kilise tarafından yapılan uyarılara rağmen Güneş merkezli evren görüşünü savunmaya devam etmiştir. Ayrıca bilimsel düşünelerini Latince yerine halkın anlayabileceği İtalyanca yazması, fikirlerinin daha geniş kitlelere ulaşmasına neden olmuştur. Bu durum, Kilise'nin otoritesinin zedelendiği düşüncesini güçlendirmiştir.

Engizisyon Mahkemesi Süreci

1633 yılında Galileo, Katolik Kilisesi'ne bağlı Engizisyon Mahkemesi'nde yargılanmıştır. Güneş merkezli evreni savunmakla ve Kilise'nin emirlerine karşı gelmekle suçlanmıştır.

İşkence tehdidi altında görüşlerinden vazgeçmeye zorlanmış ve bilimsel çalışmalarını savunması yasaklanmıştır. Bu süreç, bilimsel düşüncenin baskı altında nasıl sınırlandırıldığını göstermektedir.

“Eppur Si Muove” Sözü

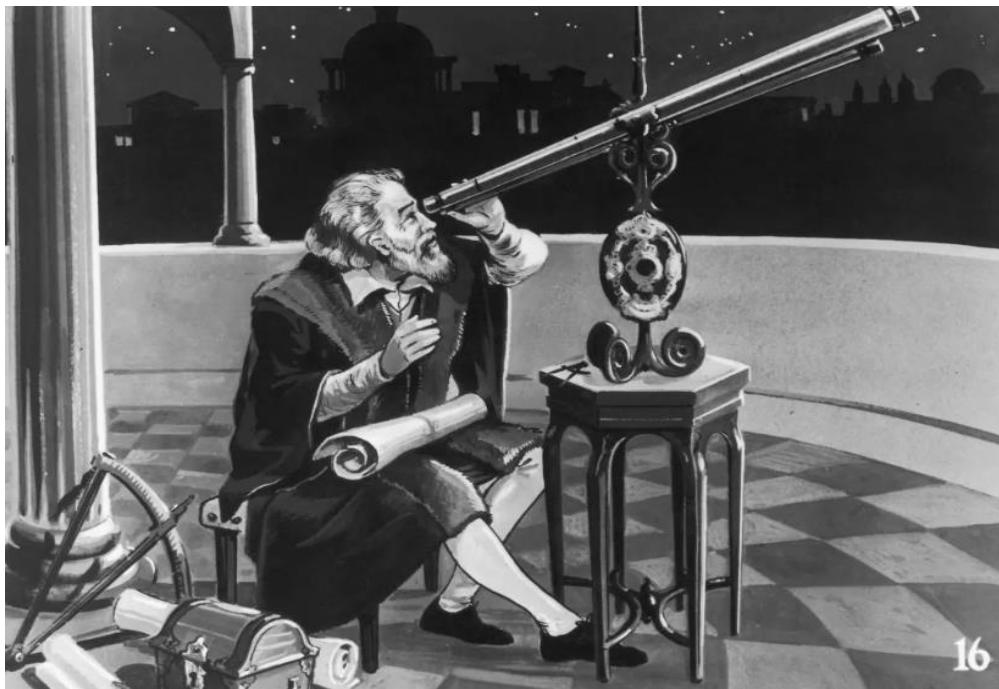
Galileo'ya atfedilen “Eppur si muove” (Yine de dönüyor) sözünün gerçekten söylenenmediği kesin değildir. Ancak bu ifade, bilimsel gerçeğin baskıyla değiştirilemeyeceğini simgeleyen önemli bir söz haline gelmiştir. Bu yönyle Galileo'nun bilime olan inancını temsil ettiği söylenebilir.

Bilim ve Kilise İlişkileri Açısından Değerlendirme

Galileo olayı, Kilise ile bilim arasındaki çatışmanın en bilinen örneklerinden biri olmuştur. Bu olayla birlikte Kilise'nin mutlak otoritesi sorgulanmaya başlanmış ve bilimin bağımsız olması gerekiği düşüncesi güç kazanmıştır. Aynı zamanda düşünce özgürlüğü tartışmalarının da önünü açmıştır. 1822 yılında Katolik Kilisesi, Güneş merkezli evren görüşüne resmi olarak izin vermiştir. 1992 yılında ise Papa II. Jean Paul, Galileo'nun haksız yere yargıldığını kabul etmiştir. Bu durum, Kilise'nin geçmişteki tutumunu sorguladığını göstermektedir.

Bilimsel Araştırma Etiği Açısından Galileo

Bilimsel araştırmalarda en temel etik ilke, gerçeğe bağlılıktır. Galileo, elde ettiği gözlemlerini verileri baskılara rağmen gizlememiştir. Bir bilim insanının görevi, verileri çarpıtmamak ve sonuçları sansürlememektir. Galileo'nun yaşadıkları, bilimsel dürüstliğin ne kadar önemli olduğunu açıkça göstermektedir.

Galileo'nun yargılanması, kurumsal etik ihlaline örnek olarak gösterilebilir. Bilimsel kanıtların dogmatik düşüncelerle reddedilmesi, bilimsel özgürlüğü engellemiş ve bilginin gelişimini yavaşlatmıştır. Kurumların bilimsel özerkliği koruma sorumluluğu bu olayla daha net anlaşılmaktadır.

Sonuç

Galileo ile Kilise arasında yaşanan bu çatışma, bilimsel düşüncenin baskı altına alınmasının olumsuz sonuçlarını açıkça göstermektedir. Bu olay bana göre, bilimin ancak özgür bir ortamda gelişebileceğini net biçimde ortaya koymaktadır. Günümüzde bilim ve din ilişkileri değerlendirilirken Galileo'nun yaşadıkları önemli bir tarihsel ders niteliği taşımaktadır.

KAYNAKÇA

Bilim ve Gelecek. (2009, 1 Mart). *Dosya: Kilise evrimleşti mi? Katolik Kilisesi 'nin evrim kuramı konusundaki evrimi; yöntem farklı ama Darwin 150 yıldır engizisyonda.*

Erişim adresi: <https://bilimvegelecek.com.tr/index.php/2009/03/01/dosya-kilise-evrimlesti-mi-katolik-kilisenin-evrim-kurami-konusundaki-evrimi-yontem-farkli-ama-darwin-150-yildir-engizisyonda>

Evrim Ağacı. (t.y.). *Yine de dönüyor: Galileo neden yargılanıldı, suçu neydi ve nasıl cezalandırıldı?*

Erişim adresi: <https://evrimagaci.org/yine-de-donuyor-galileo-neden-yargilandi-sucu-neydi-ve-nasıl-cezalandırıldı-5182>

Özgür Türk. (t.y.). *Galileo Galilei.*

Erişim adresi: <http://ozgurturk.org/galileo-galilei/>

Shutterstock. (t.y.). *Science & faith görsel arama sonuçları.*

Erişim adresi: <https://www.shutterstock.com/tr/search/science-faith>

UCLA Newsroom. (t.y.). *The truth about Galileo and his conflict with the Catholic Church.*

Erişim adresi: <https://newsroom.ucla.edu/releases/the-truth-about-galileo-and-his-conflict-with-the-catholic-church>

Wikipedia. (t.y.). *Galileo affair.*

Erişim adresi: https://en.wikipedia.org/wiki/Galileo_affair